

Молода наука України

Перспективи та пріоритети розвитку

Збірник матеріалів
XV Всеукраїнської науково-практичної
заочної конференції

Національна академія наук України
Науково-учбовий центр прикладної інформатики
Інститут освітньої та молодіжної політики

НОВА
ОСВІТА

Науково-практичні
інтернет-конференції

www.novaosvita.com.ua

ТЕРНОПІЛЬСЬКА В.І. До питання виховання дітей молодшого шкільного віку.....	109
ШАПОВАЛОВА І.В. Сутність педагогічного процесу підготовки майбутніх учителів фізичної культури до професійного самовдосконалення.....	112

Психологія

МІЛУШИНА М.О., МАКДАНОВА О.О. Специфіка соціальної роботи з військовослужбовцями як фактор їх соціально-психологічної адаптації.....	115
СИДОРОВИЧ І.О. Гендерні особливості окремих ознак креативності.....	118
ЧЕРЕПАНОВ О.І. Гендерні особливості впливу батьків на процес гармонізації особистості студентської молоді.....	119

Мовознавство та літературознавство

МІЛОВА М.М. Лінгвістичні особливості англomовного рекламного тексту.....	121
--	-----

Соціологія, філософія, релігієзнавство

ЄРМАКОВА Г.С. Релігія і політика: функціональний та структурний аспекти взаємовпливу.....	124
НЕДАШКІВСЬКИЙ С.В. Порівняння становища жінки в українському та французькому суспільствах.....	126

Правознавство

БОЙЧЕНКО С.М. Принцип соціальної справедливості у механізмі державного управління: поняття та роль.....	128
БРОВКО Н.І. Конституційне право людини і громадянина на освіту: проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення.....	130
ВАСИЛИК Ю.Б. Особливості санкцій за вчинення адміністративних правопорушень, пов'язаних із перевезенням пасажирів через державний кордон України без належних документів під час здійснення міжнародних пасажирських перевезень...	132
ВОЗНЮК Н.О. Принципи медіації.....	135
ГРИШАЄВА Н.І. Смертна кара як вища міра покарання за КК іноземних держав. Доцільність введення цього виду покарання до КК України.....	137
ЄРМАКОВА Г.С. Сутність релігійно – політичного синкретизму.....	139
ЗУБАЧОВА І.С. Принципи реалізації судово-правової реформи в Україні.....	141
КОВАЛЬЧУК В.Л. Правосуб'єктність працівника в трудовому праві.....	143
КРУГЛІЙ Д.В. Тіньова економіка, як фактор загрози безпеці фінансової системи держави.....	147
КУКОВА О.О. Окремі аспекти оскарження рішень, дій чи бездіяльності виборчих комісій та членів цих комісій в судовому порядку.....	149
КУЦКІР Г.М. Межі реалізації засади недоторканності права власності у ході застосування заходів забезпечення кримінального провадження.....	151
ПЕРЕВЕРЗЄВА Л.О. Щодо удосконалення правового статусу дочірніх підприємств.....	153
ТАРАТУХІНА В.О. Вибір залишається за нами.....	154
ЯКУШКО Т.А. Права людини як фундаментальна цінність громадянського суспільства.....	156
КАРТУР O.S. Problems of advertising of lawyer.....	158

Конституційне право людини і громадянина на освіту: проблеми та перспективи нормативно-правового забезпечення

Бровко Н.І.

зав. кафедри історії, теорії держави і права
та державного будівництва
Білоцерківського національного
аграрного університету

У сучасному суспільному просторі право на освіту розглядається як одне з фундаментальних прав людини. Без якісної освіти неможлива повноцінна реалізація жодного особистісного чи громадянського права людини. Для того щоб існувати у сучасному європейському просторі необхідно нормативно закріпити усі аспекти даного права та неухильно дотримуватись таких норм.

Освіта є основою духовного, соціального, економічного, культурного розвитку суспільства і держави. Її основна мета - всебічний розвиток людини як особистості, розвиток її талантів, виховання високих моральних якостей, забезпечення кваліфікованими спеціалістами. В умовах становлення інформаційного суспільства право на освіту набуває все більшого значення.

Нормативно-правове забезпечення права людини і громадянина на освіту та поступове розширення його змісту відіграє важливу роль з погляду становлення України як незалежної держави з високим кадровим потенціалом. Даною проблематикою займались різні вчені та науковці, зокрема С. Алексєєв, С. Гусарєв, А. Колодій, В. Копейчиков, О. Скакун, О. Тихомиров, однак деякі аспекти конституційного права на освіту та його нормативне закріплення залишаються не дослідженими та викликають науковий інтерес.

Звертаючись до нормативно-правового забезпечення права на освіту, як першочергової ланки у системі дотримання та ефективної його реалізації слід звернутись до ряду правових актів. Зокрема, Загальна Декларація прав людини закріпила обов'язковість, загальнодоступність та безоплатність початкової освіти. У ній йдеться про те, що освіта повинна бути спрямована на повний розвиток людської особи і збільшення поваги до прав людини і основних свобод [4].

Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права також стверджує право кожної людини на освіту. Тут деталізовані цілі освіти, яка «повинна бути спрямована на повний розвиток людської особистості і свідомості її достоїнства і повинна зміцнювати повагу до прав людини і основних свобод» [6].

Європейська Конвенція про захист прав людини і основних свобод говорить, що «нікому не може бути відмовлено в праві на освіту». Дане

формулювання підтверджує право кожної людини на освіту, накладає заборону на дискримінації у праві на освіту [5].

В Україні прийнято низку законів, що сприяють забезпеченню прав громадян на освіту. Передусім це Конституція України та Закон України «Про освіту», закони України «Про загальну середню освіту», «Про професійно-технічну освіту», «Про дошкільну освіту», «Про позашкільну освіту», планується прийняти новий більш вдосконалений закон «Про вищу освіту».

У Конституції України визнано, що «права та свободи людини є невідчужуваними та непорушними». Наступна норма Основного закону говорить про те, що «повна загальна середня освіта є обов'язковою; держава забезпечує доступність і безоплатність дошкільної, повної загальної середньої, професійно-технічної, вищої освіти в державних і комунальних навчальних закладах [1].

Нормативно-правове регулювання освітніх процесів має важливе значення, без якого не можна говорити про дотримання цього конституційного права людини і громадянина. Слід на законодавчому рівні закріпити державного бюджетного фінансування, більшою мірою переймати досвід європейських країн, закладати до бюджету кошти на стажування науково-педагогічних працівників та сприяти цьому, підтримувати індивідуальних зусилля громадян щодо підвищення свого освітнього рівня, та з цією метою організовувати курси, лекції, заняття , тощо[10, с.7]. Ці та інші заходи дадуть змогу більш повно регулювати ті аспекти права на освіту, які поки що недостатньо врегульовані законодавством.

Не дивлячись на це, сучасний стан розвитку суспільства, зміна ідеології вимагає змін у сучасному освітньому законодавстві. Так зокрема не усі норми сучасного законодавства відповідають реаліям сьогодення та не завжди дотримуються. Саме це викликає занепокоєння. Національне законодавство України стосовно права на освіту та його гарантій має формуватись на основі світових та європейських стандартів у цій сфері.

На сьогодні в Україні чимало зроблено для розвитку нормативно-правової бази, що регулює відносини у сфері освіти. Конституція і закони України, міжнародні правові договори, що є частиною національного законодавства, гарантують громадянам реалізацію права на освіту. Це забезпечує необхідні передумови для створення ефективних механізмів гарантування та захисту права на освіту українських громадян у відповідності зі світовими та особливо європейськими стандартами. Важливо, щоб ці норми не лише були закріплені, але й вдосконалювались з метою наближення їх до сучасних реалій. Крім того для побудови досконалого законодавства слід переймати досвід європейських держав. Доречно було б при прийнятті нових правових норм звернути увагу на нормативно-правове закріплення права людини та громадянина на освіту в іноземних державах та гарантії, що надаються державами, тим паче, що на сьогодні значна кількість

українців прагне здобути освіту за кордоном, та в свою чергу до України прибувають на навчання іноземні студенти.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Конституція України: Офіц. текст. Коментар законодавства України про права і свободи людини та громадянина: Навч. посіб. / Авт.-уклад. М.І. Хавронюк. - Вид. 2-ге, перероб. і доп. - К., 2003. - 384 с.
2. Закон України «Про освіту» від 23 травня 1991 р. станом на 23 грудня 2010 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. - 1991. - №34. - Ст. 451
3. Загальна декларація прав людини (прийнята ГА ООН 10.12.1948) // Права людини. Міжнародні договори України. – К.: Юрінформ. 1992.– С.18-24.
4. Европейская конвенция о защите прав и основных свобод человека от 4 ноября 1950 года // Юридический вестник. – 1998. – №4. – С.17-28.
5. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права // Юридический вестник. – 1996. – №3. – С.12-26.
6. Боняк В.О. Конституційне право людини і громадянина на освіту та його забезпечення в Україні: Автореферат дис. канд. юрид. наук: 12.00.02 / Національна академія внутрішніх справ України. - К., 2005. - 20 с.
7. Заворотченко Т. М. Конституційно-правові гарантії прав і свобод людини і громадянина в Україні: Дис. канд. юрид. наук: 12.00.02 / НАН України; Інститут держави і права ім. В.М. Корецького. - К., 2002. - 222 с.